

Duben

- Většinou v první polovině měsíce provádíme nejlépe fázi **zeleného pupenu** univerzální ošetření u všech stromů a keřů **proti přezimujícím škůdcům** a na jabloních i **proti květopasu jabloňovému a strupovitosti**. Základem tohoto kombinovaného postřiku je olej + insekticid. Z olejů použijeme buď **Ekol**, nebo **Biool**, případně **Rock Effect**. Z insekticidů použijeme buď Mospilan 20 SP nebo všeobecně ve světě propagovaný **SpinTor**. Upozorňuji, že jarní postřik olejovými přípravky má **rozhodující vliv na likvidaci mer, puklic a štítenek**. S nimi mají problém zejména ti pěstitelé, kteří tuto olejovou lázeň – ošetření opomíjejí. Teplota pro aplikaci postřiku s olejem by měla být , aspoň kolem 10°C. Aplikace olejových přípravků se nesmí provádět při nízkých teplotách, nikdy v době očekávaných mrazů, neboť tím vzniká nebezpečí poškození stromů. Současně, ale nejpozději ve fázi myšího ouška, je třeba provést i první preventivní ošetření jaderovin proti strupovitosti a proti květopasu jabloňovému. Výsledná kombinace pak je následující olej+insekticid a pro jabloně vždy navíc přípravek proti strupovitosti. **Doporučuje se provést dvě ošetření. První zahajující olej+insekticid+Dithane DG Neotec či Merpan 80 WG** provést již **ve fázi zeleného pupenu až myšího ouška druhý pak co nejpozději až ve fázi zeleného eventuelně až růžového poupěte**. Klasické složení obou jarních postřiků je stejné: 10-15 ml Ekolu, 2,5g Mospilanu 20 SP 2,5 g + Dithane DG Neotec 20g nebo Merpan 80 WG 15g/na 10 vody. V těchto olejových směsích tedy může být místo Ekolu Biool nebo Rock Effect, místo Mospilanu SpinTor 6 ml+ adekvátní množství kontaktních přípravků proti strupovitosti jaderovin.
-
- **Opakuji znovu všechna upozornění: účinnost insekticidů v TM směsi s olejem** stoupá s intenzitou dýchání daných škůdců, čili čím později opakujeme druhou fázi kombinované jarní směsi (fáze růžového poupěte až počátek kvetení, tím lepší bude jeho dusivý efekt a celková účinnost.
-
- Dále upozorňuji, že **pouze kombinované olejovité jarní postřiky obsahující i insekticid mají rozhodující účinnost při likvidaci mer, puklic a štítenek**. S těmito škůdci mají v poslední době významné problémy zahrádkáři, kteří takové ošetření pomocí TM postřiků s oleji opomíjejí.
-
- Při aplikaci těchto TM olejových přípravků s uvedenými insekticidy by měla být **teplota nad 12 °C**.
-
- Lokality s pravidelným **výskytem štítenky zhoubné** se doporučují **chemicky ošetřit kombinovanými olejovitými přípravky co nejpozději (až od fáze růžového poupěte a event. i později)**, kdy dochází již k rozlézání nymf první generace. Zde preferujeme použití z insekticidů do kombinace s olejem Mospilan 20 SP.
- o Naopak v lokalitách, kde **pravidelně škodí květopas jabloňový**, je **nutné první ošetření jabloní provést brzy nejpozději už ve fázi myšího ouška** a i zde z insekticidů v kombinovaném olejovém postřiku jsme odkázáni opět na Mospilan 20 SP.
-
- **Vždy je výhodné spojit tento kombinovaný olejový postřik s prvním ošetření jaderovin proti strupovitosti** přidáním kontaktního fungicidu např. Dithane DG Neotec, nebo Merpan 80 WG ať ho provádíme v rané či pozdější fáze vegetace).
-
- Pokud se nám nepodaří vytvořit výše uvedenou kombinaci TM s olejem, pak jako alternativu doporučuje firma AgroBio Opava jarní soupravu s názvem **Přezimující škůdci** obsahující insekticid Mospilan 20 SP a smáčedlo s názvem Spartan). Pokud se k jarnímu ošetření použije solově pouze insekticid, pak je nutné vždy do naředené postřikové jichy přidat smáčedlo!
-

- **U peckovin provádíme první jarní ošetření v období od fáze zeleného pupenu (pukání pupenů) a poté druhé ošetření do fáze bílého poupěte.** Zde do olejové TM směsi běžně dáváme jako insekticid Mospilan 20 SP. Pokud by některý zahrádkář chtěl realizovat ekologickou produkci pak by využil jako insekticidy přípravek Neudosan a nebo s výhodou Spintor, který se navíc nyní používá při minoritním rozšíření u třešně, višně na vrtulích, a i u švestek na pilatku a též i u drobného ovoce a v zelenině. Ve světě je hojně používán jako univerzální insekticid, Jedině, kde SpinTor neúčinkuje, jsou mšice..
-
- **Poslední upozornění – v teplejších oblastech nacházíme zpravidla již koncem dubna více jak 5% větvíček poškozených padlím jabloně. Zde je pak nutné nejpozději ve fázi zeleného poupěte provést první ošetření proti této chorobě a to samostatným postřikem preparáty na bázi síry (Kumulus WG, Sulfurus) a v dosahu rukou tyto větvičky odstraníme.**
-
- U rybízu provedeme v dubnu před květem první ošetření proti listovým houbovým chorobám (**antraknóze a sloupečkové rzivosti rybízu**). Použijeme zde přípravek na bázi mancozebu, (Dithane DG Neotec), alternativně dle ekoterapeutů je doporučován **přípravek Vitisan**..
-
- **U maliníku případně i u ostružiníku**, když rašící mladé výhony dosáhnou výšky 20cm, je zapotřebí provést ošetření porostu kombinovaným přípravkem s názvem **Signum** obsahující systémově účinné látky boskalid a pyraclostrobin a to především všude tam, kde se na starých výhonech objevily v dolních úsecích nekrotické změny kůry, které signalizují závažnou houbovou chorobu - **didymelové odumírání maliníku**. Pravým původcem tohoto onemocnění jsou dva druhy hub *Didymella applanata* a *Leptosphaeria coniothyrium*, které se vyskytují samostatně anebo častěji společně. Přípravek **Signum** je již na trhu pro zahrádkáře v malobaleni. V současné době mohou zahrádkáři použít proti této chorobě další kombinovaný fungicid s názvem **Switch**. Podle intenzity poškození porostů se ošetření pak 2-3x opakuje v intervalu 7-14 dní. Je však třeba si uvědomit, že základem ochrany u tohoto onemocnění jsou především preventivní opatření. Nutno vybrat vhodné vzdušné stanoviště, dodržovat řídkou hustotu porostu a vyrovnanou výživu, zejména nepřehnojovat dusíkem a provádět včasnou obměnu porostů. Silněji napadené pruty je třeba včas odstranit a na rizikové lokality nevysazovat náchylné odrůdy.
-
- **Réva vinná** raší poněkud později, většinou až koncem dubna. V této době na začátku rašení je vhodné provést postřik TM směsí olejovitého přípravku tentokrát s akaricidem proti přezimujícím škůdcům, především proti vajíčkům svilušek a larvám puklice švestkové (**Ekol 15ml+8g Nissorun 10 WP**). Porosty s pravidelným výskytem hálčivce nebo vlnovníka révového (**s obrazem kadeřavosti případně plstnatostí révy**) se ošetří při rašení nebo těsně po vyrašení sirnatými přípravkem (Kumulus WG) a nebo polysulfidickou sírou (např. Sulka K, Sulka Extra). Navíc jako biologická ochrana proti fytofágním roztočům (sviluškám a vlnovníkům a hálčivcům) se s úspěchem používá uměle vysazovaný dravý roztoč **Typhlodromus pyri**.
-
- Při eventuálním chladném a deštivém počasí pokračujeme až do kvetení **broskvoní** ve čtrnáctidenních intervalech nadále s ochrannými postřiky **proti kadeřavosti**. Do vyrašení pupenů lze eventuelně využít maximálně ještě jednou přípravek na bázi mědi a to **Champion 50 WG** nebo ještě **Kuprikol 50**, který má ukončenou registraci k 1.7.2020 ale spotřebování zásob má povoleno 1.7.2021.. Po vyrašení broskvoní je nutné používat již jen organické fungicidy, např. Dithane DG Neotec,
-
- U meruněk a višně případně u třešně při chladném a deštivém počasí v době kvetení se provádí preventivně raději dvakrát ošetření **proti moniliové spále**, a to na počátku kvetení a poté při dokvétání. Nejčastěji se používal systémově účinný přípravek **Horizon 250 EW**. V tomto roce a i v dalších letech je třeba vyžít především přípravek **Teldor 500**

SC, nebo nově zavedený Magnicur QUICK se stejnou účinnou látkou- fenhexamid. Dále se objevil k použití nejnovější přípravek Prolectus (má účinnou látku fenpyrazamin), případně lze ještě využít kombinovaný přípravek Signum. Pro ekologickou produkci se doporučuje ošetření přípravkem Champion 50 WG.

-
- Pokud **hrušně pokvetou již v dubnu**, pak v sadech, kde v blízkosti u hrušni se vyskytuje jalovec čínský, především jeho kultivar jalovec prostřední, pak se pravidelně každoročně u nich objevuje **rzivost hrušně**. Jde o dvoubytnou rez, kdy z hlavního prvotního hostitele jalovců přechází patogen ze zimního hostitele na druhotného hostitele hrušně a to v období květu hrušni a krátce po něm. Základem ochrany je dostatečná prostorová izolace mezi oběma hostiteli (minimálně 150-200m) a chemická ochrana. První chemická aplikace se provádí před květem a pak se ještě opakuje 1x v intervalu 7 dnů, především pokud bylo během kvetení chladné a vlhké počasí. K ošetření lze využít vedlejší účinnosti přípravků povolených k ochraně proti strupovitosti např. typu mancozeb (Dithane DG Neotec) nebo metiram (Polyram WG), případně myclobutanil (Talent), nebo Zato 50 WG.
-
- **Po odkvětu angreštu** bude rovněž nutné pokračovat v ošetření proti **hnědému padlí**, a to dvěma postřiky ve čtrnáctidenních intervalech. Za předpokladu, že byl angrešt před květem preventivně ošetřen účinným fungicidem (přípravky na bázi elementární síry), pak po odkvětu k vystřídání použijeme dvakrát strobilurin Discus nebo Zato 50 WG. Ekologové doporučují u drobného ovoce proti americkému padlí angreštovému **Vitisan** v 0,5% roztoku (čili 50g/10l vody), případně **Bioan** (jde o přípravek k podpoře zdravotního stavu s vedlejším účinkem proti houbovým chorobám jmenovitě proti padlí).
-
- Při začátku **kvetení jahodníku** a poté při jeho dokvétání je potřeba zejména za deštivého počasí ošetřit porosty proti **šedé hnilobě**. První postřik provedeme přípravkem Signum eventuálně Mythos 30 SC nebo Scala (oba poslední se stejnou účinnou látkou) a druhý postřik pak při dokvétání fungicidem s nejkratší OL 3 dny, což je Teldor 500 SC. Ekoterapeuti doporučují postřik **Vitisanem**.
-
- **Cibule pěstovaná ze sazečky** často vykazuje v květnu zkroucené deformované listy, což je nepochybný příznak toho, že byla napadena první generací **vrtalky pórové** (podobné vizuální znaky se objeví i při virové žluté zakrslosti cibule – OYDV). Vrtalka je moucha, která z jarní generace nalétává především na cibuli ze sazečky, případně i na česnek a přezimující pór, a to od dubna až do začátku května. Jedinou racionální ochranou je **překrytí vzešlé cibule ze sazečky netkanou textilií**.
-
- **Brukvovitou zeleninu** nám mohou po výsadbě nebo při vzcházení a po vzejití úplně zničit **dřepčící**. V listech vykusují drobné otvory a při silném výskytu mohou malé vzcházející rostlinky zcela zahubit. Nejvhodnější ochranou je **včasné překrytí záhonů netkanou textilií** (ihned po výsevu) anebo využít postřiku rostlin přípravným vhodným pro integrovanou i ekologickou produkci **SpinTor**. Netkaná textilie navíc chrání košťáloviny, pokud je umístěna ihned po jejich výsadbě na záhonu **proti plodomorce zelné**. Její larvy poškozují vegetační vrcholy rostliny, takže se u kvěťáku a brokolice nevytvářejí růžice a u jiných košťálovín pak hlávky.
-
- Upozorňuji ještě nakonec, že přípravek Champion 50 WP lze s určitým úspěchem využít k **ochraně květů meruněk proti mrazu**. Obvykle to bývá koncem dubna, kdy při signalizaci poklesu teplot pod bod mrazu preventivně 1-2 dny před nástupem mrazu, ošetříme stromy 0.2% postřikem s tímto přípravkem (tj. 20 g Championu na 10 l vody).

